

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

••••••••

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Orientare bancară. — Consumatorul și specula. — Situația. — Cronică. — Note: După închiderea expoziției industriale dela Sibiu. — *Bilanțuri*: „Mărgineana”, institut de credit și economii s. p. a., în Poiana, jud. Sibiu; „Comuna”, institut de credit și economii s. a., Căvaram; „Datra”, institut de credit și economii s. p. a., Cluj; „Goronul”, institut de credit și economii s. p. a., Aiud, jud. Alba.

Orientare bancară.

Creditul capătă caracterul scopului, pentru care este cerut. În ultimul timp se constată tendința oficială a Statului de a crea institute financiare, chemate să servească numai interesele unei anumite categorii de credite, ori a unei anumite păături sociale.

Numai în anul acesta s'au chemat la viață trei importante bănci, alimentate cu fonduri puse la dispoziție de către Stat, și anume: „Creditul agricol”, „Creditul Meșteșugăresc” și „Creditul Aurifer”.

Acest fapt nu e o întâmplare. Pus în legătură atât cu structura bancară a României Mici, cât și cu legiurile economice din anii de după războiu, ne îndreptățește a trage unele concluzii.

Dinainte de războiu mai există institutele financiare: Creditul Funciar, Creditul Urban, și Creditul Viticol, iar după războiu s'a creat în a. 1923 Creditul Industrial. Pentru satisfacerea nevoilor păturei țărănești, ființează Cooperativele de toate categoriile și Băncile Poporale.

Atât vechiul sistem bancar, datând dinainte de războiu, cât și mentalitatea bancară actuală a Vechiului Regat, diferă de cele ale provinciilor de dincoace de Carpați.

Noi am cultivat și practicat sistemul societăților anonime, cu foarte bune rezultate.

Aici cooperativele, — deși s'au făcut câteva înjghebări reușite, dar prea modeste, — nu s'au ridicat la concepția conștiinței intereselor identice, lucru absolut necesar pentru prosperarea adevăratei cooperații. Din cauza aceasta nici nu s'a putut realiza solidaritatea intereselor comune. De altcun, în trecut fie zis, acest lucru nu s'a ajuns nici până azi, nici în Vechiul Regat, decât în foarte puține locuri. Acolo, ca și la noi, după războiu, cooperativele sunt încă și azi în mare parte organe de pricopsirea aderenților politici ai partidelor.

Cu toate acestea s'au studiat, — din inițiativa „Solidarității”, asociația băncilor românești din Ardeal, — organizațiile cooperatiste din străinătate, mai ales cele din Austria. Sub impresia rezultatelor strălucite a cooperației din străinătate, mai ales a aceleia polone, din vechea Prusie germană, — au fost și la noi oameni entuziaști cari au finut la ordinea zilei problema, așteptând momente prielnice pentru răspândirea și intensificarea cooperației la sate, unde a fost și e mare nevoie de ea. Frunțașii vieții noastre eco-

nomice, pentru a nu compromite mișcarea cooperatistă, care trebuie să aibă un suport moral solid, ca să reușească, — nu s'au pripit și mai bine au amânat realizările. A fost precauție, alții zic, că timiditate, — indiferenți. În tot cazul la noi nu a fost permis să se comită nici o greșală, care să fi compromis acțiunea de emancipare economică, pusă la cale cu atâta grijă, și mare răspundere.

ÎN VREMEA SUBJUGĂRII NOASTRE, FIIND AVIZAȚI, APROAPE EXCLUZIV, NUMAI LA SLABELE NOASTRE PUTERI, UN EȘEC AR FI FOST, NU NUMAI O ARMĂ ÎN MÂNA ASUPRITORILOR, CI AR FI COMPROMIS ÎN FAȚA MASELOR EFORTURILE CONDUCĂTORILOR. DECISE CEREA O PRECAUȚIUNE ȘI PRUDENTĂ, CHIAR EXAGERATĂ!

Cum nevoile populației românești, fie ea dela orașe, ori dela sate, trebuiau deopotrivă și armonice satisfăcute, pentru atingerea scopului urmărit, calea cea mai practică s'a adevărat a fi găsită în înființarea de bănci, ca și societăți anonime, cari nici nu stăteau sub controlul oficial ostil. Prima experimentare, cu înființarea băncii „Albina” din Sibiu, reușind peste toate așteptările, au urmat altele, călcând pe aceleași urme, până în pragul războiului de eliberare. **ACȚIILE ERAU ÎNSĂ SEMNATE DE TOATE PĂTURILE SOCIALE, FĂRĂ DEOSEBIRE DE PROFESIUNI ORI STARE MATERIALĂ. POSESIUNEA UNEI ACȚII ERA O DATORIE NAȚIONALĂ; NU FORMA TOTDEAUNA DOVADA UNEI ÎNSTĂRII DE INVIDIAT.**

La aceste bănci s'au depus apoi **TOATE** economiile românești, cari oricât de modeste vor fi fost, dar cu ajutorul cărora capitalul de operațiuni s'a înzecit și însumat. Atmosfera morală, ce domnia la conducerea acestor bănci românești și prudența directorilor în afaceri, a sporit încrederea în stereotipicele „institute ardelenene de credit și economii”, dându-le o valoare economică și socială, cel puțin egală cu aceea a celor mai corect prudente conduse cooperative.

ÎN VECHIUL REGAT ASTFEL DE ORGANIZAȚIE BANCARĂ, EMANATĂ DIN JOS ÎN SUS, NU A EXISTAT. Acolo băncile, chiar dacă erau societăți anonime, serviau numai interese urbane, afaceri comerciale. Tocmai de aceea conducătorii politicii ai Statului, dându-și

seama de neglijarea, de către inițiativa privată, a intereselor țăranilor, au creat **DE SUS ÎN JOS**, cooperativele și băncile populare, apoi Creditul județean și comunal, completat mai târziu cu o secție a creditului viticol; iar mai târziu Banca Națională a întreținut pe rizicul Statului în cele mai multe județe așa numitele Casse de împrumut pe gaj, pentru agricultori și meseriași. **Fără să contestăm intențiile laudabile ale inițiatorilor, nici realele servicii aduse de aceste creațiuni tutelare, noi considerăm superioare, din punct de vedere educativ, economic și politic, înjghebările ardelenesti, născute din eforturi proprii, puse și rămase în serviciul unor interese colective pe bază altruistă.** Dacă cooperația s'ar fi răspândit și **EDUCATIV** în Vechiul Regat, pentru îndemnarea la ajutorare, și nu s'ar fi păstrat caracterul de tutorat al Statului peste inițiativa economică privată, și dacă, mai ales, nu s'ar fi amestecat politica de partid în aceea mișcare cooperatistă, — rezultatele ar fi fost și acolo cu mult mai bune, mai ales cele morale.

NOI NE-AM SATISFĂCUT TOATE NEVOILE DE CREDIT CU ACEST SINGUR SISTEM DE BĂNCI, SOCIETĂȚI ANONIME, cari cultivau tot felul de operațiuni de credit; ele erau să zicem așa: bănci universale. Și fiind ridicate din sărăcia noastră, susținute cu depozitele de fructificare, cari oricât erau de modeste, ca singurătate, în total însă constituiau capitaluri importante, — constituiau o **MÂNDRIE** a noastră.

Iată de ce ne-a durut pe noi atât de mult loviturile materiale, pe cari le-au suportat băncile românești din Ardeal, Banat și Crișana, prin degringolada valutară și prin așa zisă Lege a conversiunii; iată de ce simțim o oroare formală, ca și în fața unui sacrilegiu, când auzim apostrofările împrumutate de aiurea, ale demagogiei, ce a pus stăpânire pe luptele politice, cari nu mai cunosc nimic sfânt în calea lor!

Noua îndrumare bancară, indică o specializare pe credite, și o concentrare în uniități bancare mari. Și cum aceasta organizare indicată de diversele cârmuiri, în fața cărora noi fie că nu avem bărbăți de autoritate să apere și susțină ca bun, măcar pentru provinciile noastre, sistemul bancar al societăților anonime,

care să serviască interesele creditului pe regiuni, nu după categorii de credit; — fie că oarecare politică de Stat finută în secret de partide, reclamă îndrumarea, pe care ne-o arată diferitele legiuri recente, — noi nu trebuie să ignorăm realitatea, ci să ne acomodăm ei, dacă e mai tare decât noi. Nouile institute financiare, așa numitele credite, chemate la viață printr'o lege specială, de regulă obțin și unele privilegii, cari conturbă terenul de activitate de până aci. Sunt privilegiile de asigurarea creanțelor acelor „Credite“, de înlesnirea încasării și a eventualei urmăriri, scutiri de timbre, ușurări de impozite, etc.

Astfel fiind, vechilor bănci românești de dincoace de Carpați nu le rămâne altceva, decât ori se încadreze în oarecare domeniu restrâns de operațiuni, pe specialitate de „Credite“, de ex. ca și exponente a vreunui Credit „Agricol“, „Meșteșugăresc“, etc., ori devin susținătoare de industrie; ori rămân ca și bănci comerciale, ocupându-se cu scont de polițe comerciale, finanțare de afaceri în cont străin, ori cu participațiune. Universalitatea băncilor mici va lua sfârșit; le constrânge la aceasta nu numai îndrumarea oficială a creditului bancar, ci și puterea lor financiară redusă. În tot cazul însă băncile vor trebui să se încadreze în producția națională, încurajând-o cât mai mult, fiindcă noi avem azi ca români datorita de a promova munca constructivă de toate felurile, și de a încuraja inițiativa privată în aceasta direcție. Au trecut vremurile, când directorul de bancă aștepta la masa de scris, să-i sosească solicitatorii de credite, și dacă respectivii aveau avere ori recomandări bune, primea împrumutul; ori dacă-i lipsiau, era refuzat. Azi se pretinde dela un conducător de bancă o orientare mai largă și mai temeinică.

Nu regretăm trecutul. Dacă am cerut tratament special din partea factorilor centrali, am făcut-o eu gândul de a salva pe seama provinciilor de dincoace de Carpați, încrederea publicului în reușita inițiativei particulare, care a chemat la viață atâtea societăți anonime lucrative, mai ales bancare. Am crezut că nu e bine să așteptăm totul dela Stat. Și dacă am fi reușit să refacem prestigiul moral al băncilor noastre, cari au fost gratifi-

cate cu stigmatizări nemeritate, — am fi putut reînvia încrederea obștească în ele, și am fi reîntronat optimismul economic, în locul marasmului. Nu am fost înțeleși, căci ni-s'au taxat revendicările drept văicăreli nepufincioase, — și am simțit în mod penibil plictiseala, cu care sunt întimpinate memoriile prezentate.

Tochmai de aceea găsim, că e bine să amintim aceste orientări, cari nu vin dela organizația oficială a băncilor românești, din Ardeal, Banat și Crișana,*) ei dela un

SPECTATOR.

Consumatorul și specula.

De câțva timp încoace se observă o creștere continuă a prețurilor produselor de tot felul. Cum e și natural, lumea s'a alarmat căci se pare că această creștere de prețuri este nejustificată. Autoritățile au găsit alarma întemeiată și au promis că vor lua măsuri, crezând că în felul acesta lucrurile se vor restabili, iar mai apoi au și instituit comisii pentru studierea problemei, deoarece avertismentul măsurilor nu a avut nici un efect. La rândul lor, chiar aceste măsuri s'au dovedit caduce, căci scumpetea își mărește volumul văzând cu ochii. De aceea este cazul să ne punem întrebarea care este cauza scumpetei și de ce ea nu s'a lăsat intimidată de măsurile administrative?

Cauza scumpetei nu e greu de găsit. Economia mondială a pornit din nou pe o pantă ascendentă. Activitatea industrială și-a reluat activitatea tot așa de febril, ca și înainte de 1929. În felul acesta banul circulă dela consumator la producător cu o iuțeață vertiginosă. Iar circulația rapidă a banului aduce și câștig, dar aduce mai cu seamă poftă de câștig. Aceasta este explicația scumpetei: lăcomia de câștig care rezultă din densa încheiere de afaceri, prilejuită de revenirea ciclului celor șapte vaci grase.

Este interesant de constatat de altfel că în acest joc al afacerilor Statul joacă în aparență un dublu rol: de sprijinitor al prețurilor produselor agricole și de apăsător al prețurilor produselor industriale. Rolul acesta cu dublu aspect și oarecum antagonist al Statului este însă numai în aparență; în fond el este nepufincios sau aproape nepufincios să intervină temeinic în delimitarea prețurilor. Să ne explicăm.

Statul a fost animat de câțiva ani încoace, de dorința de a determina prețuri rezonabile produselor agricole, spre a stinge deosebirea mare dintre ele și prețurile produselor industriale. În acest scop a încercat diferite căi, cu urmări mai mult sau mai puțin simțite. Anul trecut însă, dar mai cu seamă anul acesta,

*) Conducerea Solidarității — asigurăm pe dl „Spectator“ — subscrie în întregime acest articol. N. R.

prețurile produselor agricole s'au urcat la un nivel superior anilor trecuți, fără să mai fie nevoie de sprijinul cuiva; s'au urcat pur și simplu, pentru că elementele cari sprijinesc târgul s'au concentrat în favorul lor. În felul acesta ne găsim mult mai bine acum, decât acum doi ani, în ce privește prețul pe care agricultorul îl capătă pe produsele sale. De aceea Statul a găsit că sprijinul său nu mai e necesar.

Fenomenul prețurilor însă își arată partea sa reversă. Odată cu prețul produselor agricole s'a mărit și prețul produselor industriale. În felul acesta rezultatul definitiv este nul, căci diferența între aceste prețuri fiind constantă țăranul nu stă mai pe roze. În măsura, sau chiar peste măsura în care încasează în plus, el cheltuește în plus, astfel că folosul lui din urcarea prețurilor produselor agricole este cu desăvârșire absent. În felul acesta strădania Statului de a da un randament muncii țărănești, s'a dovedit a fi sterilă.

Dar este cazul să ne întrăbăm dacă în acest vârtej al prețurilor, în această sete de câștig a negustorilor de toate categoriile, nu-și are și Statul un element de susținere. Aparent s'ar crede că nu; normal însă în punctul de plecare al urcării prețurilor produselor industriale, are și Statul partea sa de contribuție. Această contribuție s'a manifestat pe două căi: întâi prin urcarea aproape a tuturor impozitelor în ultimii doi ani și în al doilea rând, prin marea încredere ce o acordă cartelurilor și trusturilor.

Urcarea impozitelor a fost cumva motivată. Bugetul nevoilor țării se ridică mereu și el trebuie echilibrat. Dar această urcare a impozitelor n'a fost însoțită de grija ca ea să fie susținută de factorul economic care trebuia impus și putea să răspundă acestei impuneri, ci lucrurile au mers simplu, fără multă grije și bătaie de cap, astfel că în cele din urmă impunerea s'a resimțit asupra consumatorilor. Aceasta ca un prim rezultat.

În al doilea rând prin această impunere s'a dat motiv industriilor să mărească mult mai mult decât proporțional, prețurile produselor. Așa de exemplu, s'au scumpit mărfurile textile în detaliu cu cca 50%, articolele metalurgice în aceeași proporție, iar indicele de scumpete al leguminoaselor față de sezonul corespunzător al anului 1931, este cel puțin de patru ori mai mare. În felul acesta, cu întrecerea de a susține și sprijini, ne-am pomenit cu un rezultat negativ, căci în afară de industriași și de capitaliști, nu știm ce altă clasă de oameni este mulțumită.

Acțiunea Statului de a combate specula s'a mărginit pe un plan mai mult platonice. Căci măsurile sale s'au rezumat la obligația negustorilor să aibă prețurile afișate la articolele de primă necesitate. Nu s'a definit însă în prealabil, ce însemnează articol de primă necesitate.

Chiar impunerea afișării prețurilor a fost mai mult locală. Ea s'a limitat la București, fără ca să fie

impusă în toată țara. Acest fapt aruncă o umbră de neseriozitate asupra măsurii luate.

Pe urmă s'a cercetat tot la București să se înființeze piețe anume. Nu știm în ce măsură, mijlocul acesta de a eftini viața a dat rezultat. Dar piața la București n'are mare importanță, deoarece nu orice cetățean se poate deplasa la piață. Pe urmă chiar această deplasare e împreună cu cheltuiala, încât omul pentru a se deplasa în piața decretată ieftină, e silit să pună în cumpănă atâtea elemente și de așa de diverse categorii că din jocul lor, poate să iasă hotărârea de a cumpăra cu prețul pe care-l găsește, la sursa de aprovizionare cea mai apropiată.

Pentru provincie Statul a recurs la impunerea prețurilor maximale și zice-se la descongestionarea prețurilor de efectul ce-l au asupra lor taxele ad-valorem, încasate de orașe. Și una și cealaltă, din aceste măsuri s'au dovedit absolut fără nici o urmă. În special este atât de abstractă, ca să nu zicem absurdă, măsura prețurilor maximale la restaurante, unde negustorul poate să facă cum vrea, căci porțiunile sunt lipsite de elemente cari să le precizeze volumul sau greutatea, așa că prețul propriu zis nu interesează, deoarece totul se poate aranja în raport cu el, la pura discreție a comerciantului.

Cealaltă măsură de a descongiona prețul în măsura în care el este încărcat de taxele ad-valorem, nu numai că nu s'a aplicat nicăeri, dar chiar dacă s'ar aplica, ar rămânea fără efect. Aceste taxe sunt minime în raport cu urcarea impozitelor datorate Statului, căci ele au rămas mereu constante.

Prin măsura aceasta se caută doar un țap ispășitor, fără să se atingă răul cel adevărat și un subterfugiu spre a nu spune lucrurilor pe nume. Iar cel mai mare neajuns în această ipocrizie a intervenției de Stat, este că se vinde cu prețuri peste cele maximale pretutindeni, fără să intervină cineva, căci prevederile legale se pot aplica enorm de greu în acest domeniu, mai bine zis nu sunt nici odată la îndemâna cuiva.

Unde însă aspectul urcării prețurilor devine respingător, este în problema zahărului. Acest articol prin importanța lui alimentară face de multe ori funcție de medicament așa că ar trebui să se vândă cu un astfel de preț încât și cel mai umil locuitor să-l poată avea în cazuri de prim ajutor. Dar prețul zahărului s'a urcat de două ori dela 1933 încoace fără nici o grije pentru oamenii cu venituri modeste, cari trebuiesc astfel să se rețină dela consum. Pe urmă această urcare în serie a prețului zahărului n'a fost suficientă, se vorbește acum de a treia urcare începând dela data de 1 Septembrie a. c. Ca fapt general, am avea aerul că ne împăcăm cu evenimentul, căci odată porniți pe această cale nu putem vedea cum ne-am opune. Dar este interesant de constatat justificarea cu care se admite noua urcare a prețului zahărului.

În prețul zahărului intră trei factori importanți și anume: materia primă care-i de natură agricolă, aportul capitalistului în transformarea materiei prime și impozitul care revine Statului. S'a constatat la un moment dat că agricultorul nu rămâne cu nimica de pe urma muncii pusă în cultivarea sfeclei. Și atunci natural s'a căutat o eșire din impas. Soluțiunea a fost cea clasică: mărirea prețului zahărului. Justificarea? Este de tot candidă și revelatoare. Iată în ce constă:

Zahărul este un articol pentru orășeni, căci țărani consumă foarte puțin, din cauza scumpetei lui. Așa fiind el poate fi mai mult scumpit pentru că tot numai cei mai bogați îl cumpără. Aceasta este logica. Că e bolnavă nu mai încapă nici o îndoială, însă această boală a logicii merge până la anormal.

Rolul Statului deci în a coordona câștigul fiecăruia, sau mai bine zis în a apăra pe cei fără sprijin de cei cari speculează, s'a redus la aceste rezultate, unele fără nici un folos în mecanismul zilnic al afacerilor, iar altele grefate pe un punct de vedere care trebuia combătut. Căci să nu uităm că consumatorul a fost elementul principal în acțiunea Statului. Cu toate acestea, tot consumatorul e cel care plătește gloaba. El nu are astfel nici un scut și e silit să plătească orbește. Dar trebuie să ne dăm seama de două mari defecte cari caracterizează pe consumatorul însuși: întâi că el e strâns într-o gloată anonimă silită să trăiască și al doilea că în această gloată sunt atâtea categorii de situații materiale, încât chiar dacă ar fi organizată, eu greu s'ar cristaliza o voință solidară. De aceea cine are dă, iar celce n'are trebuie să se supună pe orice cale. În momentul când și Statul care are datoria să apere pe cel fără sprijin acceptă logica industriașului, specula își face drum nerușinată și consumatorul aleargă fără nici o orientare. Căci aici e caracteristica principală între speculant și consumator: unul are în mână cheia situației iar celălalt e împovărat de nevoia de a trăi. În felul acesta fără nici o apărare de nicăeri tot consumatorul va eși zdrobit, iar speculantul va triumfa.

Inginer G. Brânduș.

Situația.

Guvernul se nizește să facă o cât mai mare propagandă, pentru a evidenția realizările obținute în cei patru ani de putere, pe teren economic. Presă, Radio și toate căile de publicitate arată necontenit situația favorabilă a bugetului și balanței comerciale. Contrapropagandă care să poată fi luată în seamă aproape nu există.

Zilele trecute aproape toate ziarele făcând rezumate asupra situației politice, între altele arătau, că și bursa este favorabilă actualului regim. Adecă tendința bună a târgului arată încrederea publicului în actualul regim.

Să vedem cum se prezintă situația privită prin prisma interesului bursierilor profesioniști și a deținătorilor de valori.

Agenții oficiali. Toate birourile se țin materialicește destul de bine. Numărul agenților în această perioadă a crescut și sunt unele birouri, cari suportă regii însemnate. În afară de Bădărău, care era putred de mult nu a căzut nici un agent oficial de schimb.

Remizierii oficiali. Când birourile agenților prosperează, trăiesc amăsurat acestora și remizierii, cari de fapt sunt rădăcinile bursei în straturile deținătorilor de valori. Prin remizieri se scurg spre birourile agenților ordinele de cumpărări-vânzări. Cu excepția a micilor perioade de lăncezeală aproape tot timpul de 4 ani, pe lângă târgul oficial dintre orele 11—12 a fost teren prielnic și pentru activitatea târgului liber din incinta bursei (orele 12—1) și din galeriile blanduziei (orele 6—8 seara). Și numărul acestora a crescut. Corpul remizierilor are figuri prezentabile.

Deținătorii de efecte și acțiuni. Toți deținătorii de valori bursiere în ultimii ani și-au văzut refăcute averile. Acțiunile petrolifere, bancare, industriale de transporturi, toate s'au dublat. Rentele, scrisurile fonciare, obligațiunile au ajuns la cursuri nesperate. Hărțile exotice adică ciurucurile, cari ajunseseră aproape la zero, au cumpărători la cursuri bune. Hărțile aproape de faliment și au cursuri.

În ultimele săptămâni situația politică fiind cam tulbure, quantumul operațiunilor din bursă s'a redus simțitor, și activitatea apăsând în jos cursurile. Revirimentul politic în favorul guvernului, a mărit quantumul afacerilor, ceea ce a avut ca urmare urcarea cursurilor.

Fluctuațiile în jos și în sus, sunt inevitabile în timpul de activitate mai vie a bursei.

Părerea generală este, că cursurile nu sunt prea urcate, și din cauza aceasta ori de câte ori se produce vre-o ruptură de cursuri — din cauza ofertelor mai mari — în totdeauna se găsesc cumpărători noi, cari să restabilească frontul.

Orice plasament în bursă pe lângă politica economică actuală a statului, sunt bani siguri.

Cronică.

Ce am putea spune despre situația economică din țară, dacă toate proiectele rămân fără de rezultat, iar o îmbunătățire în oricare domeniu de activitate nu observăm.

Guvernul actual a venit în primăvară cu nenumărate proiecte de legi, toate cu caracter economic, cari aveau marea misiune să îndrepte starea deplorabilă a țării. În vederea aceasta s'au creiat comisii, para comisii, unele interministeriale, altele superioare, ba economice, și nu știu ce numiri li s'au mai dat, cari erau destinate să cerceteze amănunțit starea reală economică a țării, să facă propuneri și să aducă soluțiile mântuitoare. Unele din aceste comisii sau constituit de mult, altele acum de curând, mai sunt în curs de constituire, iar altele nu se constituiesc de loc.

Ce activitate au avut aceste comisii constituite? Nici una.

În schimb nimeni nu va nega și nimeni nu va putea crede că nu s'au făcut cheltuieli enorme. Iar toate acestea le suportă contribuabilul, care trăește cu speranța unor zile mai albe.

În sezonul acesta de vară problema speculei, a scumpetei și a salariilor a fost la ordinea zilei.

Ne-am ocupat de aceasta într'un număr trecut al Revistei Economice. Revenim doar cu atât. Incontestabil că viața s'a scumpit în timpul din urmă. Pe piață au apărut speculanții, iar salariații de mizerie ai statului au protestat mereu și 'nzadar.

Toată vara guvernul și comisiile speciale înființate au luptat împotriva speculei, fără nici un rezultat. Poate au dispărut speculanții de pe piață, dar viața a rămas tot scumpă și salariile tot scăzute. Și atunci unde trebuie căutat răul? Cum am spus și altă dată, scumpetea de azi se datorește politicii economice de până acum. Nu mai revenim asupra acestor cauze. Constatăm doar că în fața acestei situații, conducătorii de azi ai statului nu găsesc măsurile necesare și se complac într'o inactivitate dăunătoare.

Probabil că, la această lipsă de interes pentru îndreptarea situației economice a țării contribuie și faptul că se aproprie sfârșitul guvernării liberale.

Se impune o întrebare:

Dacă partidul liberal va părăsi puterea (la sfârșitul legislației) ne vom găsi din nou la o răscruce sau vor veni oamenii cari să îndrepte starea de azi a țării?

Să vedem.

ION OPRÎȘ.

NOTE.

După închiderea expoziției industriale dela Sibiu.

A cincia expoziție industrială din Sibiu, consecutivă a avut loc între 20 Iulie și 10 August a. c.

Se vede că, scopul Camerei de Industrie și Comerț din orașul nostru de-a permanentiza această expoziție, care la început promitea mult de tot, a fost atins. De aci înainte Sibiu va beneficia în fiecare vară de acest târg de mostre, a cărei importanță pentru viața economică și comercială locală e de netăgăduit. Roadele muncii depuse de organizatorii târgului de mostre nu vor întârzia. Chiar s'a putut observa în cei cinci ani din urmă, o oarecare înviorare în activitatea comercială și industrială din orașul Sibiu și împrejurimi. Fără îndoială că faptul acesta creiază un stimulent și mai mare, care face să nu dispară această expoziție dovedită necesară, iar organizatorii ei, adică acei cari conduc Camera de Industrie și Comerț, pot observa lipsurile cari anii viitori trebuiesc completate.

Târgul de mostre din anul acesta s'a prezentat mai bine decât cele anterioare. De remarcat că și-au expus produsele lor și firme din străinătate. Un serios indiciu despre importanța acestei expoziții-târg.

Am zis că, scopul Camerei de Industrie și Comerț a fost atins prin permanentizarea expoziției. De asemenea suntem convingși de necesitatea ei economică în regiunea noastră. Dar asta nu însemnează că expoziția dela Sibiu e desăvârșită și că suntem pe deplin mulțumiți de felul cum s'a prezentat până acum.

Din contră. Până la desăvârșire mai este mult de făcut. Chiar foarte mult. Organizatorii trebuie să se gândească mai mult la atingerea adevăratului scop pentru care a luat naștere târgul acesta de mostre. Adică la scopul național. În privința aceasta lasă mult de dorit. Până acum, la cele cinci expoziții produsele comercianților și industriașilor de origină etnică românească, au fost aproape disparente.

Ori datoria Camerei de Comerț și de Industrie este să încurajeze pe românii de origină. Foloasele acestui târg de mostre să le tragă comercianții și industriașii noștri, iar nu numai minoritarii.

Numai atunci când majoritatea produselor expuse vor fi ale românilor de origină, expoziția-târg dela Sibiu va fi ceaice trebuia să fie dela început.

Acest târg de mostre îl așteptăm.

ION D. PÎTU.

Manuale și rechizite ieftine
cumpărați numai dela **Librăria**
„Dacia Traiană“, Sibiu

„Mărgineana“, institut de credit și econ., soc. pe acții în Poiana, jud. Sibiu.

Debit.		Bilanțul brut încheiat la 30 Iunie 1937		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa numerar efectiv	134.263	—	Capital social	1.000.000	—
Portofoliu de titluri: Titluri românești	29.430	—	Fondul de rezervă	1.000.000	—
Debitori beneficiind de legea lichidării datoritorilor (cota rămasă)	7.580.171	—	Alte fonduri	939.403	—
Mobilier	12	—	Depuneri spre fructificare:		
Conturi diverse	10.725	—	Depuneri pe termen	4.436.838	—
Cheltuieli de administrație	59.791	—	Conturi diverse	301.330	—
			Conturi tranzitorii	71.095	—
			Dobânzi beneficii diverse	64.916	—
				7.814.392	—
<i>Conturi de ordine:</i>			<i>Conturi de ordine:</i>		
Cauțiuni statutare	18.000	—	Deponenți de cauțiuni statutare	18.000	—
Ipoteci, cesiuni, mărfuri, garanții	2.360.000	—	Deponenți de ipoteci, cesiuni, garanții	2.360.000	—
	2.378.000	—		2.378.000	—

„MĂRGINEANA“, inst. de credit și econ., s. p. a. în Poiana, jud. Sibiu.

Direcțiunea.

„COMUNA“, inst. de cred. și econ., s. a., Căvaram

Bilanț brut, încheiat la 30 Iunie 1937.

Debit.		Bilanțul brut încheiat la 30 Iunie 1937		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa în numerar	8.260	—	Capital social	200.000	—
Titluri românești (acții)	4.770	—	Fonduri de rezervă	139.660	—
Debitori agricoli, cota rămasă	1.170.241	—	Fond pentru capital soc.	155.952	—
Descrieri la cambii și capit. soc.	263.840	—	Depuneri spre fructificare	976.617	—
Realități (în mob.)	26.667	—	Creditori	1.769	—
Anticipații	10.146	—	Dobânzi	16.931	—
Cheltuieli administrative	7.005	—			
	1.490.929	—		1.490.929	—

„COMUNA“, inst. de credit și econ., s. a., Căvaram

„Vatra“, inst. de credit și econ., societate pe acții, Cluj.

Bilanț semestrial per 30 Iunie 1937.

Activ. Cassa: a) numerar efectiv 238.980—; b) disponibil la B. N. R. 96.185—; Total 335.165—. Portofoliu de titluri: Titluri Românești: 1. Cu venit fix: a) Efecte publice v. n. 56.000—; v. r. 29.030—. 2. Cu venit variabil: a) Acțiuni cotate la bursă v. n. 52.500—; v. r. 26.495—; b) Acțiuni necotate la bursă v. n. 565.900—; v. r. 362.090—; Total 417.615—. Portofoliu de scont: Plătit în țară: a) Cambii fără garanții 917.575—; b) Cambii garantate cu ipoteci 707.920—; Total 1.625.495—. Debitori: din țară: a) Debitori fără garanții 546.290—; b) Debitori garanțați cu ipoteci 51.540—; Total 597.830—. Creanțe în conversiune conf. legii din 7 Aprilie 1934 c. r. a) În portofoliu 8.827.371—; b) Reescontate la B. N. R. și alte bănci 1.159.285—; Total 9.986.656—. Imobile: a) Pentru uzul propriu și locuință funcționarilor 906.659—; b) Alte imobile 198.415—; Total 1.105.074—. Mobilier: 1.000—. Conturi diverse (debitoare): 223.421—. Cheltuieli de administrație: a) Salarii și indemnizații 49.840—; b) Diverse 35.934—; Total 85.774—. Impozite și taxe: 19.774—. Dobânzi plătite: a) La depuneri 23.142—; b) la Reescont 8.178—; Total 31.320—. Total activ: 14.429.124—.

Conturi de ordine: Cauțiuni statutare: 293.000—. Titluri în gaj: În portofoliu 91.000—. Depozite de titluri și alte valori în păstrare 117.700—; Total Lei 501.700—.

Pasiv. Capital social 5.000.000—. Fonduri de rezervă: a) Rezervă statutară 692.524—; b) Ale fonduri 140.338—; Total 832.862—. Fond de amortisment: a) Pentru creanțe dubioase 303.013—. Fond de pensii și ajutoare al funcționarilor 305.696—. Depuneri spre fructificare: Din țară: a) Cu livr. de econ. la purtător pe termen, noi 545.399—; b) Depuneri vechi reduse 4.662.652—; Total 5.208.051—. Creditori: din țară: a) Credit neredus nou 3.038—. Angajamente de reescont: în țară: 1. Curente scăzute și nescăzute a) La B. N. R. 577.700—. 2. In conversiune c. r. a) La B. N. R. 945.185—; b) La alte bănci 214.100—; Total 1.736.985—. Dividende neridicate: 14.560—. Conturi diverse (creditoare) 746.323—. Dobânzi încasate: a) Dela portofoliul de scont 192.998—; b) Dela debitori 17.937—; Total 210.935—. Venitul portofoliului de titluri 21.945—. Venitul imobilelor: 41.523—. Beneficii diverse: 4.193—. Total pasiv: 14.429.124—.

Conturi de ordine: Deponenți de cauțiuni statutare: 293.000—. Deponenți de titluri în gaj: 91.000—. Deponenți de titluri și alte valori în păstrare Lei 117.700—. Total 501.700—. **Cons. de ad.-ție. Comit. de cenzori.**

„VATRA“, inst. de credit și econ., soc. pe acții.

ss. Dr. L. Gherman. ss. Dr. Stanca.

„GORONUL”, inst. de credit și econ., s. p. a., Aiud, jud. Alba

Inserisă în Registrul Banear sub Nr. 4 din 1934

Activ.		Bilanț semestrial brut la 30 Iunie 1937		Pasiv.	
		Lei	b.		
Cassa:					
a) Numerar efectiv	117.975'—			Capital social	5.000.000'—
b) Disponibil la B. N. R.	51.671'—			Fonduri de rezervă: legală și statutară	205.000'—
c) Cupoane scăzute	2.925'—	172.571'—		Fond de amortisment:	
Disponibil la bănci: în țară		95.154'—		Pentru creanțe dubioase	220.000'—
Portofoliul de titluri: titluri românești				Diferențe de curs nerealizate la portofoliul de titluri	
	In portof. Colțare			(Art. 32 al. c.)	9.656'—
1. Cu venit fix:	V. R. V. R.			Fond de pensii al funcționarilor	994.000'—
Efecte publ. v. n.	400.000'— 28.415'— 157.219'—	185.634'—		Depuneri spre fructificare: din țară	
2. Curvenitvariabil:				1. Depuneri noi La vedere Pe termen	
a) Acț. cot. la bursă v. n.	50.000'— 25.600'— —	25.600'—		Pe livrete de econ.	
b) Acț. ne cot. la bursă v. n.	342.700'— 31.760'— 26.650'—	58.410'—	269'644'—	nominative	44.562'— 44.562'—
Total v. n.	883.200'— 85.775'— 183.869'—			2. Dep. vechi: redus prin aranj.	6,449.691'— 6,449.691'— 6,494.253'—
Portofoliul de scont: plătit în țară				Total	44.562'— 6,449.691'—
a) Cambil fără garanții	In portof. Reescont.			Creditori: din țară La vedere Pe termen	
	512.468'— 631.300'— 1,143.768'—			Creditori reduși:	
b) Camb. garant. cu ipot.	364.400'— 491.300'— 855.700'—	1,999.468'—		sold neexigibil	758.795'— 758.795'—
Total	876.868'— 1,122.600'—			Total	758.795'—
Din care în solvență	167.391'—			Aranjamente de reescont: în țară. Pro-	
Debitori: din țară				venite din	
Debitori fără garanții		525.096'—		1. Curente (nescăz.) Ef. scont. Camb. circ.	
Creanțe în conversiune conform legii				a) La B. N. R.	1,064.600'—
din 7/4/934 (cota redusă)				b) La alte bănci	58.000'— 1,122.600'—
a) În portofoliu	10,838.952'—			2. În conversiune	
b) Reescontate la B. N. R. și alte				(cota redusă)	
bănci	8,810.005'—	19,648.957'—		a) La B. N. R.	4,651.850'—
Imobile:				b) La alte bănci	4,158.155'— 8,810.005'— 9,932.605'—
a) Pentru uzul propriu	300.000'—			Conturi diverse (creditoare)	496.973'—
b) Alte imobile	1,354.888'—	1,654.888'—		Conturi tranzitorii (creditoare)	65.308'—
Mobilier		1'—		Dobânzi încassate:	
Conturi diverse (debitoare)		40.323'—		a) Dela portofoliul de scont	98.697'—
Cheltuieli de administrație:				b) Dela debitori	263.074'— 361.771'—
a) Salarii și indemnizații	129.500'—			Comisioane încassate	75.470'—
b) Diverse	83.336'—	212.836'—		Venitul portofoliului de titluri:	
Impozite și taxe		18.471'—		Din cupoane exigibile	20.976'—
Dobânzi plătite:				Venitul imobilelor	40.651'— 61.627'—
a) La reescont	27.672'—			Total	24,675.458'—
b) La alți creditori	10.377'—	38.049'—			
Total		24,675.458'—			

Conturi de ordine:

	Lei	b.
Cauțiuni statutare	490.000	—
Debitori: pentru scrisori de garanții date de bancă (în țară)	113.460	—
Ipoteci și garanții diverse	25,989.881	—
Titluri în gaj (în portofoliu)	1,612.100	—
Depozite de titluri și alte valori în păstrare	444.687	—
Debitori de titluri împrumutate	30.000	—
Debitori de efecte gajate de bancă	849.250	—
Total	29,529.378	—

Conturi de ordine:

	Lei	b.
Deponenți de cauțiuni statutare	490.000	—
Creditori pentru garanții date de bancă: în țară	113.460	—
Deponenți de ipoteci și garanții diverse	25,989.881	—
Deponenți de titluri în gaj	1,612.100	—
Deponenți de titluri și alte valori în păstrare: din țară	444.687	—
Titluri împrumutate	30.000	—
Efecte gazate de bancă	849.250	—
Total	29,529.378	—

ss. Dr. Marcu, director, expert-contabil.

Pentru contabilitate: ss. C. Duca.

ss. Dr. Pop, președintele Consiliului de administrație,

Membrii: ss. At. Roșian.

ss. J. Man.

ss. Muntean.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea pt. organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

ss. Ioan Bucur.

ss. Dr. Aurel Radu.

ss. Emil Căuș, expert-contabil.